

have meent, at der der indeholdtes Kilder til en rigelig Udvikling og multigvis til Erstatning for Noget af det, vi have tabt. Dette er den første Indvending, jeg har at gjøre mod det Forslag, som er forelagt af den høitærede Indenrigsminister, at det i Grunden ikke har taget mindste Hensyn til Midtjylland. Det vil erindres, at det var i 1864, lige strax efter Fredsslutningen, at Planen første Gang fremkom fra Regjeringen om at anlægge en Gavn ved Strandby og at paatænke et Baneanlæg fra Vandrup. Vi vide jo meget godt, at Grunden til, at denne Tanke fremkom, var den nationale Tanke, var den at skaffe os et af Tydskland uafhængigt Marked for vore Handelsvarer, og at navnlig Planen om at anlægge en Bane saa sydligt fremkom, fordi alle vore Tanter dengang vare rettede paa vore sønderjydske Brødre, og vi meente ved en Bane saa nær ved Toldgrændsen at drage dem til os. Siden have imidlertid Tankerne klaret sig i saa Henseende; det maa jo dog være klart, at det at anlægge en Bane ved Toldgrændsen er omtrent meningsløst; thi den preussiske Regjering skulde vel gjøre alt Muligt, hvad der staaer i dens Magt, for ved høie Toldsatser at forhindre, at vore Jernveie skulde faae noget Synderligt at fortjene, og man kunde vel ogsaa vente, at den preussiske Jernbanebestyrelse vilde nedsætte Fragten. Naar vi endvidere erindre, at der fra midt i Juli til midt i November fra Tønningen er en Dampstibsforbindelse med England med 4 til 5 hvære Skibe ugentlig, saa kan der vel ikke ventes Synderligt fra den Kant. Men saa er der siden kommet et andet Moment til. Der siges: Vi kunne jo faae noget tilbage af Slesvig. Nu kan der vel ikke blandt danske Mænd være Tale om at faae Stumper deraf tilbage, skulde vi faae Noget, saa skulde det vel være hele det udeelte danske Sønderjylland; men saa vil jeg sige: at faae en Bane paa Grund heraf, er misvisende. Jeg vil ikke tale om, at det er misvisende at bygge en Bane paa et Gaab; men det var dog dette Gaab, der gav Anledning til, at det i Loven af 24de April 1868 blev bestemt, at Banen skulde udgaae fra et Punkt paa Vestkysten til et Punkt paa Østbanen. Det er vel sag-

tens dette Gaab om Slesvigs Tilbageerhvervelse, som har givet Anledning til, at den sydlige Tverbanes Retning blev sat hen i det Ubestemte; men jeg mener rigtig nok, at om vi ogsaa faae det danske Sønderjylland — selv om vi stode med det i Gaanden i dette Dieblit, og altsaa ikke stode overfor et bestemt Gaab, men overfor en Virkelighed, — saa er det dog aldeles urigtigt at anlægge Jernbanen der, hvor den høitærede Indenrigsminister har foreslaaet den. Thi hvad enten Preussen beholder Slesvig, eller vi faae det tilbage, vil dog en vestflesvigsk Jernbane være nødvendig, og naar denne vestflesvigsk Bane bliver ført fra Ribe, og nedester, er det soleklart, at hele Trafikken vil gaae ad den Vej. Ingen af Sønderjyderne vil da faae mere end 2 Mil til hver Side, og man plejer dog at sige, at naar Ingen har mere end 2 Mil til Jernbanen, saa er det tilstrækkeligt. Altsaa, jeg mener, paa det Bestemteste, at vi kunne lade hele denne Betragtning om Sønderjylland være ude, og altsaa kun have at tage Hensyn til, hvad der vil baade Forbindelsen mellem de enkelte Dele af Landet bedst og tillige til den Betydning, som Jernbanen skal have for de Egne, som den skal gaae igjennem. Det er disse to Hensyn, der ere at tage, men som i ingen Henseende forekomme mig at være tilfredsstillende ved Ministerens Bane. Dele vi nemlig Landet i 4 Dele: for det Første, Verne, og tænke vi os en Linie trukken fra Løgstor til Viborg til Skodborghuus, saa dele vi derved det nordlige Jylland i en østlig og vestlig Deel, og tænke vi os endelig den Trediedeel, som ligger Syd for den omstridte Tverbane, saa have vi Landet deelt i fire Dele, og vi kunne betragte enhver Deel for sig. Nu kunne vi først tage Jylland for os og see, hvilken Baneforbindelse der baaer det bedst. Jeg vil tage det nordøstlige Jylland, den Deel, der altsaa kommer til at ligge Øst for en Linie trukken fra Løgstor over Viborg henad Skodborghuus eller det Punkt paa Tverbanen, som vil komme til at ligge i Linie med Skodborghuus. Tager jeg altsaa denne Deel af Jylland og spørger, hvad der er fordelagtigst for denne store Landsdele, enten, som af Indenrigsministeren fore-